Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
18 februari 2025

Onze referentie
IENW/BSK-2025/28116

Opgesteld door
DG Mobiliteit
Dir.Duurzame Mobiliteit
DuMo 2

Beslistermijn
27 februari 2025

Bijlage(n)
1

Aan Staatssecretaris

nota

Vervolgafspraken met brancheorganisaties en gemeenten over zero-emissiezones

Aanleiding

Op 22 november 2024 heeft u een Kamerbrief[1] verzonden over uw inzet met betrekking tot de zero-emissiezones. Ook heeft op 4 december 2024 een commissiedebat zero-emissiezones plaatsgevonden waaruit één aangenomen motie is voortgekomen. Deze motie verzoekt het kabinet om ten minste iedere twee maanden een evaluatie te sturen naar de Kamer over de voortgang van de zero-emissiezones. Daarnaast heeft u in ditzelfde debat de volgende toezegging gedaan aan lid Olger van Dijk:

- De Kamer wordt in het eerste kwartaal van 2025 geïnformeerd over de verdere standaardisatie voor marktkooplui in het convenant dat de staatssecretaris wil sluiten met gemeenten en brancheverenigingen.

Met deze Kamerbrief gaat u in op de nader overeengekomen afspraken die u heeft gemaakt tijdens de bestuurlijke overleggen met de brancheorganisaties (20 januari 2025) en gemeenten (22 januari 2025) over bovengenoemde zaken. De Kamerbrief is op 18 februari voorgelegd aan de Ambtelijke Commissie Klimaat en Energie (ACKE) voor interdepartementale afstemming, waar geen inhoudelijke opmerkingen uit voort kwamen. Voorgesteld wordt om de brief op 7 maart ter besluitvorming voor te leggen aan de ministerraad.

In het bestuurlijk overleg met gemeenten is gevraagd of de te versturen Kamerbrief samen kon gaan met de Kamerbrief met de eerste tweemaandelijkse evaluatie naar aanleiding van de motie-Veltman[2]. Deze brief ligt reeds bij u voor en zal al in februari worden verstuurd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met:

- De Kamerbrief, zoals weergegeven in bijlage 1.
- Agendering van deze brief op de ministerraad van 7 maart.

Kernpunten

In de Kamerbrief van 22 november heeft u de volgende afspraken voorgesteld:

1. Het starten van een regulier AMvB-wetgevingstraject om de overgangsregeling voor emissieklasse 6 diesel bestelauto's met een jaar te verlengen tot 1 januari 2029;

[1] Kamerstuk 36 600 XII, nr. 66
[2] Motie-Veltman

2. Inzet op uitstel van boetes voor de zero-emissiezones voor één jaar;
3. Regelmatige evaluatiemomenten zero-emissiezones middels een monitoringssysteem;
4. Nieuw convenant met gemeenten en brancheverenigingen inclusief landelijke werking van de ontheffingen voor netcongestie en bedrijfseconomische omstandigheden.

Op 20 en 22 januari 2025 hebben twee Bestuurlijke Overleggen over de zero-emissiezones plaatsgevonden; de eerste met de brancheorganisaties en de tweede met de gemeenten. Hieruit zijn de volgende afspraken voortgekomen, die u middels de bijgaande Kamerbrief met de Kamer deelt:

1. De afspraak om een regulier AMvB-wetgevingstraject te starten om de overgangsregeling voor emissieklasse 6 bestelauto's met een jaar te verlengen tot 1 januari 2029, zal conform de bedoeling samen ter hand worden genomen;
2. Iedere gemeente hanteert een boetevrije periode van zes maanden. Indien daar lokaal aanleiding toe is, staat het een gemeente vrij om een langere periode te hanteren;
3. De afspraak met betrekking tot regelmatige evaluatiemomenten zero-emissiezones middels een monitoringssysteem, is inmiddels geëffectueerd. De Kamer ontvangt de eerste evaluatie rond hetzelfde moment als deze brief;
4. Uiterlijk eind Q1 2025 ondertekenen gemeenten, brancheorganisaties en het ministerie van IenW een nieuw convenant inclusief de volgende (extra) afspraken:
    - landelijke werking van de ontheffingen voor netcongestie en bedrijfseconomische omstandigheden zal zo snel mogelijk gaan gelden. Dit betekent dat deze ontheffingen niet per gemeente hoeven te worden aangevraagd, maar na toekenning direct gelden voor alle zero-emissiezones.
    - er komt geen landelijke ontheffing voor de ambulante handel/marktkooplieden. Reden hiervoor is de verscheidenheid aan vraagstukken waar deze sector mee te maken heeft en dat juist het huidige systeem van overgangsregelingen, vrijstellingen en ontheffingen voldoende ruimte biedt om deze ondernemers te helpen. Mocht er onverhoopt een ondernemer tussen wal en schip dreigen te vallen, dan kunnen gemeenten maatwerk bieden.

Krachtenveld
Eind 2024 is er zowel in de Kamer als in de media veel aandacht geweest voor de zero-emissiezones. Ook hebben zowel de brancheorganisaties als gemeenten een brief gestuurd waarin zij publiekelijk aangaven niet of onvoldoende betrokken te zijn geweest bij het maken van de plannen. Gemeenten gaven daarbij ook aan dat er geen sprake was van een afspraak tussen Rijk en gemeenten. De onduidelijkheid die hieruit voortkwam, is ook in de media veel aan de orde gekomen. Zowel de gemeenten als de brancheorganisaties hebben aangegeven dat deze onduidelijkheid veel impact heeft gehad op hun achterban.
In beide bestuurlijke overleggen is er gesproken over de afgelopen periode en zijn de relaties met zowel brancheorganisaties en gemeenten waar nodig hersteld. Er is door alle partijen uitgesproken dat zij in de toekomst graag nauwer

samenwerken en eventuele problemen die ontstaan vanuit de governance-structuur van het convenant oppakken.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Geen.

Toelichting
Politieke context
In het regeerakkoord staat de volgende passage rond zero-emissiezones:

"Het kabinet vindt het belangrijk dat de binnensteden voor ondernemers bereikbaar blijven. Bezien wordt op welke manier het instellen van zero-emissiezones kan worden uitgesteld, onder andere om uitzonderingen voor bijvoorbeeld ondernemers landelijk te kunnen regelen (standaardiseren). We streven naar een uniform toegangsregime en bebording van deze zones, rekening houdend met ondernemers die gefaseerd overstappen op een elektrisch voertuig. De instelling van zero-emissiezones blijft een gemeentelijk besluit. Eind 2024 maken we hierover afspraken met partijen en leggen die vast in een nieuw convenant."

De motie-Heutink met het verzoek om via een spoed-AmvB de ingangsdatum van de zero-emissiezones uit te stellen, is verworpen. De motie-Veltman om tweemaandelijks een evaluatie met de Kamer te delen, is aangenomen.

Communicatie
Met de partijen is overeengekomen om de communicatie over de gemaakte afspraken gezamenlijk en op hetzelfde moment naar buiten te brengen. Hier wordt op ambtelijk niveau over afgestemd. Dit zal na akkoord van de ministerraad zijn.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02.	Bijlage 1. Kamerbrief vervolgafspraken met brancheorganisaties en gemeenten over zero-emissiezones	Hierin worden de inhoudelijke afspraken weergegeven en toegelicht.